

ایام نوروز؛ فرصتی برای تحول ظاهری و درونی همگام با انقلاب طبیعت

ایام نوروز فرصت مناسبی برای رسیدن به ارزشها و کمالات است تا انسان همگام با تحول در طبیعت، علاوه بر وجد و نشاط درونی...

ایام نوروز فرصت مناسبی برای رسیدن به ارزشها و کمالات است تا انسان همگام با تحول در طبیعت، علاوه بر وجد و نشاط درونی، ظاهری پاکیزه و آراسته نیز داشته باشد و از همین روست که ائمه(ع) برنامه های خاصی(غسل، پوشیدن لباس نو و...) را برای آن سفارش کرده اند.

حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا مصطفی پور، عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم، در گفت و گو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) اظهار کرد: روزها و ایام مخلوق خدا بوده و برابر و مساوی هستند و اگر يك روز ارزش خاصی پیدا می کند، به دلیل رویداد، حادثه و واقعه ای است که در آن روز رخ می دهد؛ وگرنه روزها و شبها و ساعات هیچکدام به خودی خود، مزیتی بر ایام و روزهای دیگر ندارند.

وی با اشاره به ارزش نوروز در میان ایرانیان افزود: اگر ایرانیان قبل از اسلام برخی از روزها را تعظیم و تجلیل می کردند، به خاطر وقایع طبیعی مقارن آن ایام بود و قاعدتاً نوروز هم یکی از آن روزهاست. نوروز، روزی است که تحولی در طبیعت رخ می دهد و فصل سرما و توقف رویش گیاهان به پایان می رسد و فصل جدیدی به نام فصل بهار که فصل رویش است و حاکی از نشاط زمین برای پرورش گیاهان در درون خود است، آغاز می شود.

این محقق و پژوهشگر با اشاره به این که علت توجه ایرانیان به این روز و بزرگداشت آن همین مسئله تحول در طبیعت است، ادامه داد: بازهم مهم خود این روز نیست، بلکه برنامه هایی است که در آن رخ می دهد؛ و لذا از مجموعه روایات ما برمی آید که ائمه اطهار(ع) این روز را زمینه ای برای دیدار مسلمانان و بجای آوردن صله رحم از سوی ایشان می دیدند تا این که دلهای یکدیگر را در پرتو این روز شاد کنند و غم و اندوه را بزایند.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم دستگیری از نیازمندان و تلاش برای حل مشکل آنان از دیگر کارهای ایام نوروز برشمرد و خاطرنشان کرد: روایات ما يك اصل کلی را درباره مفهوم عید مطرح کرده اند و آن عبارت است از «كُلُّ يَوْمٍ لَا يُعَصَى اللَّهُ فِيهِ فَهُوَ عِيدٌ» هر روزی که در آن خداوند نافرمانی نشود، عید است (نهج البلاغه، حکمت 428) و اینجاست که ما می توانیم هر روز خود را عید بدانیم.

با بیان این که روزها در روز قیامت بر اعمال انسان گواهی می دهند، با اشاره به حدیثی از امام صادق(ع) تصریح کرد: امام صادق(ع) فرمودند: «كُلُّ يَوْمٍ يَأْتِي عَلَى ابْنِ آدَمَ إِلَّا قَالَ لَهُ ذَلِكَ الْيَوْمُ يَا ابْنَ آدَمَ أَتَا يَوْمٌ جَدِيدٌ وَأَنَا عَلَيْكَ شَهِيدٌ فَأَفْعَلُ فِي حَيْرٍ وَأَعْمَلُ فِي حَيْرٍ أَشْهَدُ لَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَإِنَّكَ لَنْ تَرَانِي بَعْدَهَا أَبَدًا؛ هیچ روزی نیست که بر فرزند آدم وارد می شود، مگر اینکه آن روز به او می گوید: من برای تو روزی نو و جدید هستم! (من نوروزم!)، نسبت به تو گواهی دهنده هستم!، در من عمل خیر انجام بده، من در روز قیامت نسبت به اعمال تو شهادت می دهم و تو بعد از این هیچگاه مرا نخواهی دید مگر در روز قیامت».

مصطفی پور ادامه داد: ما وظیفه داریم که از این روزها - هرچه باشند - استفاده کنیم و اگر وظیفه ما با عید نوروز ارتباط پیدا کند، بازهم همین وظیفه کلی متوجه ما خواهد بود و این دعایی که به عنوان دعای سال تحویل می خوانیم، گویای مسأله مهمی برای ماست: «يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَالْأَبْصَارِ، يَا مُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، يَا مُحَوِّلَ الْحَوَالِ وَالْأَحْوَالِ، حَوْلَ حَالِنَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ». ای خدایی که قلوب و ابصار را منقلب می کنی و احوالات را تغییر می دهی، ما از تو می خواهیم که بهترین را به ما عطا کنی.

هیچ روزی نیست که بر فرزند آدم وارد می شود، مگر اینکه آن روز به او می گوید: من برای تو روزی نو و جدید هستم! (من نوروزم!)، نسبت به تو گواهی دهنده هستم!، در من عمل خیر انجام بده، من در روز قیامت نسبت به اعمال تو شهادت می دهم و تو بعد از این هیچگاه مرا نخواهی دید مگر در روز قیامت

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم اضافه کرد: بهترین حالت همان است که مطابق آن روایت در ایام نوروز و در ایام سال تحویل

جز کار خیر انجام ندهیم، چراکه همان کار خیر در روز قیامت برای ما شهادت می دهد. در کل استفاده از این ایام فرصت مناسبی برای رسیدن به ارزشها و کمالات انسانی است و ائمه(ع) ما نیز به همین دلیل برنامه های خاصی(غسل، پوشیدن لباس نو و...) را سفارش کرده اند تا انسان علاوه بر وجد و نشاط درونی، ظاهری پاکیزه و آراسته نیز داشته باشد.

وی با اشاره به ضرورت حساسی و محاسبه در ایام نوروز و تفکر در کارنامه سال گذشته اضافه کرد: به نظر بنده یکی از کارهایی که انسان در ایام نوروز باید انجام دهد این است که همان گونه که در طبیعت تحولی رخ داده در من نیز باید این تحول در جهت مثبت محقق شود و برای رسیدن به این تحول مثبت باید مقداری در گذشته خود اندیشه کنیم و اگر موفقیتی در سال یا سالیان گذشته داشته ایم به خاطر آن در برابر خدا سپاسگذار باشیم و اگر خدای ناکرده، لغزش یا کوتاهی داشته ایم در برابر خداوند استغفار کنیم و تصمیم بگیریم که از این پس در مسیر درستی گام برداریم.

عضو هیئت علمی دانشگاه تربیت معلم خود اظهار کرد: انسان بهتر آن است که هنگام رسیدن لحظات آخر سال، این گونه بیندیشد که: يك سال بر ما گذشت؛ بخشی از هستی ما رفت و هیچگاه - مگر در روز قیامت - بر ما برنخواهد گشت و آنگاه به ما باز می گردد که نموداری از کردار گذشته مان در این سال را به ما نشان می دهد.

وی اضافه کرد: همان گونه که امام علی(ع) فرموده خوب است انسان بنشیند و در این باب بیندیشد که در سالی که گذشت، آیا به یاد خدا بودم و او را ستایش کردم؟ آیا گرفتاری برادر مؤمنم را رفع کردم؟ آیا حاجتی از انسان مسلمانی برآورده کردم؟ آیا در غیابش مراقب حفظ آبروی او بودم؟ آیا به وظایف برادری و اسلامی خودم نسبت به دوستانی که از دست دادم، عمل کردم؟ آیا مشکلی از مشکلات بستگان خودم حل کردم؟ پس از این سؤالات باید درباره اصلاح و تقویت رفتار خود در آینده تصمیم بگیرد و در برابر خدا و خلق راه صلاح و سداد و درستی و خدمت رسانی را در پیش گیرد.